

PAROCHIE VAN DE H. MARTINUS te Groningen (Oud-Katholieke parochie voor Groningen, Friesland, Drenthe en de Noordoostpolder)

Parochiebrief 17-11-2023 No. 2023.20

Inhoud:

1. Van de pastoor
2. Preek Allerheiligen door *Elsa Westberg*
3. Diocesane livestreamvieringen
4. Hoe wij vieren
5. Thuiscollecte
6. Veilige kerk
7. Agenda vieringen
8. Contact

Eerstkomende vieringen

Zondag 19 november, 11.00 uur – eucharistieviering; 25^e zondag na Pinksteren

Zondag 3 december, 11.00 uur – eucharistieviering; Eerste zondag van de Advent

1. Van de pastoor

Op 29 oktober vierde de parochie *Allerheiligen*. In onze parochie houden we in deze dienst ook de gedachtenis van onze overledenen. Het noemen van hun namen en het daarbij ontsteken van een lichtje aan het licht van de Paaskaars is voor velen een bijzonder moment. De namen van de overledenen weerklinken, maar niet zomaar ergens, maar in het midden van de geloofsgemeenschap en voor het aangezicht van God, de Eeuwige, oorsprong, zin en doel van ons leven.

Dit jaar was de viering in die zin ook speciaal omdat Elsa Westberg, priester van de kerk van Zweden en trouwe bezoeker van onze vieringen, in ons midden voor het eerst een preek in het Nederlands hield. Deze preek is hieronder afgedrukt.

Na afloop van de viering hielden we onze *najaarsgemeentevergadering*. Het is zeker niet ideaal om na een Allerheiligenviering een dergelijke vergadering te houden, maar in een

parochie die niet iedere zondag een viering heeft, kon het om agenda technische redenen niet anders (de dag daarna was de uiterste termijn om vragen en opmerkingen bij de synodeagenda in te leveren). Er waren nogal wat afzeggingen, maar we hebben zinvol over de agenda van de synode o.a. over de visie- en beleidsnota 2023-2033 en het plan van aanpak van de duurzame financiering van onze kerk in de komende jaren kunnen praten.

Viering Sint Martinus

Dit jaar vierden we als parochie niet de feestdag van onze patroon Sint Martinus. Op de daarvoor in aanmerking komende zondag vierden namelijk onze Anglicaanse zusters en broeders in onze kerk. Dat wil niet zeggen dat Sint Martinus in onze parochie ongemerkt voorbij is gegaan. Net als in de voorgaande jaren organiseerden wij samen met de buurtvereniging *Zeeheldenkwartier* de start van de *Sint Maartenstocht* in onze Sint Martinuskerk. Op 11 november was rond een uur of vijf onze kerk geheel gevuld met kinderen uit de Zeeheldenbuurt en hun begeleiders.

Kinderen en hun begeleiders op 11-11 in afwachting van het Martinusverhaal in de kerk

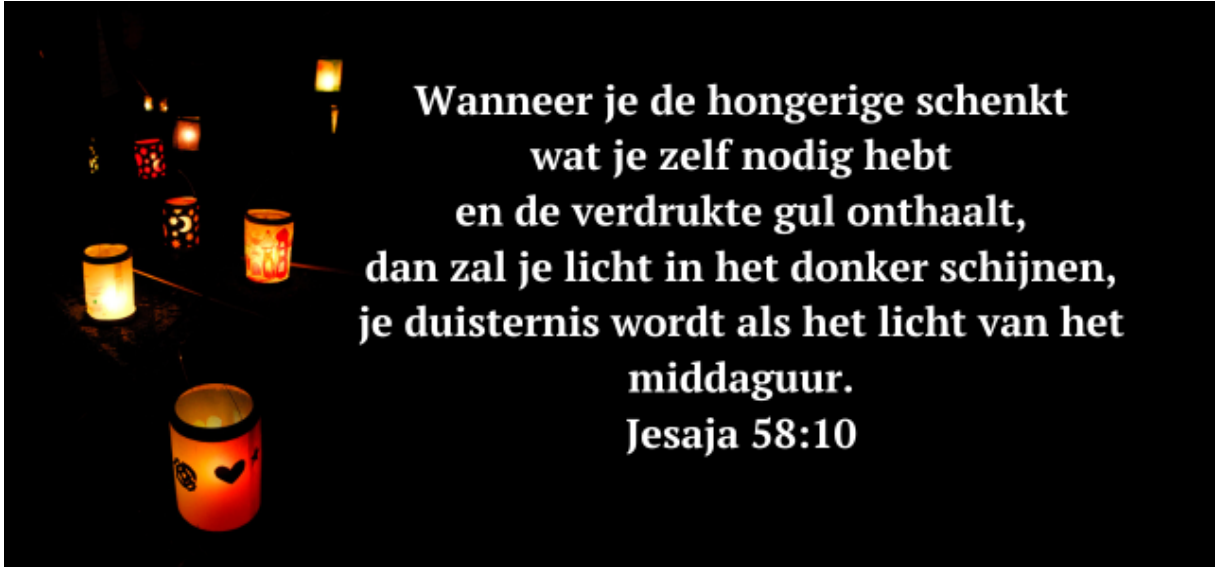
Nadat ze eerst warme chocolademelk hadden gekregen, zongen we samen een aantal Sint Maartensliedjes. Bijzonder was dat een klein meisje – dat uit Iran afkomstig was -

solo een heel lang Martinuslied zong, waarvan haar vader absoluut niets verstond! Nadat ik het verhaal van Sint Maarten had verteld, kregen de kinderen namens onze parochie snoep uitgedeeld. Met de herinnering van vorig jaar nog in het geheugen had ik daar dit jaar maar geen mandarijnen bij gedaan. Kinderen willen gewoon – ongezond of niet – snoep! Na hun tocht door de wijk kwamen ze nog weer terug. Op bepaalde adressen hadden ze namelijk een muntje gekregen, dat hun het recht gaf om in een grabbelton naar een cadeautje dat de buurtvereniging ter beschikking had gesteld te graaien.

De grabbelton in de kerk

In mijn verhaal voor de kinderen heb ik geprobeerd ook iets te laten doorklinken van de diepere betekenis van het delen door Sint Martinus van zijn mantel met een bedelaar en het met lichtjes lopen in het donker. Voor u als overdenking over dit thema een tekst van de profeet Jesaja.

's Middags was ik al in een volle *Martinikerk* aanwezig geweest bij de aankomst van een groep wandelaars die vanaf 1 november van Utrecht naar Groningen waren gelopen. Zij hadden de *Gulden Martinusweg* gelopen, die de Martinussteden Utrecht en Groningen met elkaar verbindt. De bedoeling is dat deze route wordt opgenomen in de culturele route van de Raad van Europa, de *Via Sancti Martini*. Dit "pelgrimspad" doorkruist uitgaande van Tours, de plek waar Sint Martinus bisschop was en begraven ligt, Europa van west naar oost.

In de *Martinikerk* werd aan de *burgemeester van Groningen*, Koen Schuiling, een oorkonde overhandigd waarin het Metropolitaan van Kapittel van Utrecht aan de stad Groningen en de *Martinikerk* toestemming verleend om een *replica van de hamer van Sint Martinus* te vervaardigen en tentoon te stellen.

Oorkonde getekend op 1 november te Utrecht en te voet naar Groningen gebracht, waar die op 11 november aankwam. Tussen de wapens van Groningen en Utrecht een afbeelding van de hamer van St. Martinus.

De kop van deze hamer is uit serpentijnsteen en dateert van circa 1000 voor Christus, de houten steel waarop de kop is bevestigd is met zilver beslagen en dateert uit circa 1300 na Christus. Van deze hamer wordt gezegd dat Martinus van Tours hiermee niet alleen afgodsbeelden zou hebben vernietigd, maar zelfs de baarlijke duivel op zijn kop zou hebben geslagen! Ook de Commissaris van de Koning, René Paas, was bij de overhandiging van de oorkonde aanwezig.

De oorkonde had ik als deken van het Kapittel op 1 november, Allerheiligen, 's morgens om 8 uur onder een groot wandkleed met Sint Martinus in de trouwzaal van het oude stadhuis van Utrecht ondertekend.

Ondertekening door de deken van het Kapittel van de oorkonde op 1 november in de trouwzaal van het stadhuis van Utrecht. Op de voorgrond een aantal mensen die die dag de eerste etappe van de Gulden Martinus weg gingen afleggen.

Vanuit stadhuis was de groep wandelaars via de Dom van Utrecht naar de Ste Gertrudiskathedraal gegaan. Daar worden *reliëken van Sint Martinus*, een stuk van een arm en een duim die nog afkomstig zijn uit de Dom toen die nog kathedraal was en die na de protestantse reformatie in de Ste Gertrudis terecht zijn gekomen, nu nog bewaard. Zij waren op het altaar tentoongesteld, wat op de Martinuswandelaars grote indruk maakte.

Relieken van St Martinus op 1 november op het altaar van de Ste Gertrudiskathedraal

Nadat pastoor Louis Runhaar het Sint Martinuslied, "Sint Maarten, strijdbaar man" (gez. 697) had gezongen, vergezelde ik de groep Martinuswandelaars tot aan het oosteinde van de oude stad Utrecht. Zij gingen lopend en ik per trein verder en wij ontmoetten elkaar weer elf dagen later!

Het was bijzonder dat ik op 11 november zowel als deken van het Kapittel van Utrecht en pastoor van Groningen, die beiden Sint Martinus als hun patroon hebben, aanwezig was. Het was ook een mooie gelegenheid om onze Oud-Katholieke kerk om het zo maar eens te zeggen op de "Groningse kaart" te zetten.

Kerk en waterschade

Helaas is er nog steeds geen definitieve datum voor een rechtszitting bekend waarbij de eigenaren van het pand naast de kerk aansprakelijk worden gesteld voor de waterschade aan kerk en pastorie. Wie a.s. zondag in de kerk komt zal kunnen zien, dat de schade aan het stucwerk in de afgelopen weken aanzienlijk groter is geworden. Gelukkig kunnen de vieringen en andere activiteiten – waaronder het gebruik van de

kerk als stembureau op 22 november – nog wel doorgang vinden. Herstel van de schade kan echter pas plaatsvinden als de bron van alle ellende – het buurpand – is aangepakt.

Uit de parochie

Jan de Vries uit Assen verblijft weer thuis. Zijn eerste chemobehandeling heeft hij goed doorstaan, maar hij is wel vaak moe. Volgende week volgt naar verwachting de tweede behandeling. Voor hem en zijn vrouw Berte sterkte en alle goeds gewenst.

Hans Vermeulen uit Haulerwijk is zoals al gemeld aan een hartklep geopereerd en is bij hem een pacemaker geplaatst. Hij en Stennie zijn blij dat alles goed is gegaan, maar na een lange tijd van ziekte en de operatie is er nog een hele weg tot herstel te gaan.

Wij bidden voor hen en voor al onze zieken om Gods kracht en helende aanwezigheid.

Een hartelijke groet voor u allen,

Wietse van der Velde, pastoor

2. Preek op Allerheiligen 2023

Ze staan klaar, ze wachten. Spoedig zal hij komen. Er staan struiken in de weg, dus hebben ze een soort houten stellage beklommen om hogerop te komen en beter te kunnen zien. Om beter te kunnen zoeken. Het is laat in de middag en ze vinden dat het nu echt tijd is. Nu licht er eindelijk een gezicht op! Maar het is niet Jezus waar ze op wachten, nee, dit zijn kinderen van een kleuterschool. Het is 16.30 uur en ze wachten op hun vader, of hun moeder, misschien een oma of opa, ze wachten op hun volwassene. De persoon die hen in de ogen kijkt en hen laat beseffen dat ze een plek hebben waar ze op een heel speciale manier thuishoren. Een blik die zegt: ik ken je, ik hou van je, pak je tas, kom met me mee, je hoort bij mij.

Nu kunnen we verder gaan naar de berg waar Jezus een verhoging opzocht- misschien was het ook wel laat in de middag, zo'n 2000 jaar geleden. Ook hier zijn mensen die wachten en verlangen. Jezus wil hen ontmoeten. Hij was vervuld van medelijden met hen. Volwassenen, kinderen, mannen en vrouwen uit verschillende plaatsen. Ze kwamen uit Galilea en de Decapolis, uit Jeruzalem en Judea en van over de Jordaan. In het evangelie van Lucas staan soortgelijke zaligsprekingen maar dan vanaf een vlak terrein, hier in het evangelie van Matteüs zien we Jezus een berg opgaan. In het Oude Testament ontmoeten we Mozes die de berg op gaat om de stenen tafelen met de 10 geboden van God te ontvangen. De schrijver van het Matteüsevangelie wil ons er misschien aan herinneren dat wanneer Jezus de berg beklimt, wij in de Bergrede ook nieuwe leefregels

ontvangen. Als we naar de Bergrede luisteren of die lezen, kunnen we woorden ontvangen die hulp, licht en troost in ons leven brengen

Net zoals de kinderen in de kleuterschool een verhoging opzoeken om beter te kunnen zien, gaat Jezus een stukje omhoog. Hij ziet de mensen en ze komen niet alleen in alle leeftijden en uit verschillende plaatsen, nee, ze komen met zoveel verschillende ervaringen. Veel goede en positieve ervaringen, maar ook zij die weten wat het is om te hongeren of dorsten, uitschot te zijn, onder bezetting te leven, kennis van onrecht, geweld en ziekte te hebben. Mensen in rouw van wie vrienden en familieleden waren gestorven, soms zelfs veel te vroeg voor hun tijd. Toen Jezus deze mensen zag, zag hij dat ook allemaal.

Dus toen hij tot hen begon te spreken, begon hij niet met een grap of een leuke anekdote, maar met wat belangrijk was. Hij begon met het feit dat Gods weg draait om vrede, barmhartigheid en gerechtigheid. Niet om haat, geweld en bitterheid. Zelfs als het leven moeilijk is en ze te maken hebben met onderdrukking en geweld, kan dat nooit Gods weg zijn. Hoe de wereld er ook uitziet, wraak en geweld zijn nooit Gods weg. Gelukkig de treurende, want zij zullen getroost worden. Zij, die hongeren en dorsten naar gerechtigheid - zij zullen verzadigd worden. Er is hoop, zelfs als je nu rouwt, er is een toekomst waarin het leven weer lichter is.

Jezus wilde hen hoop geven omdat hij zag dat ze dat nodig hadden. Hoop kan ook eng zijn, misschien heb je hoop ervaren, maar liep het toch niet zoals je hoopte. Hoop kan nieuwe teleurstellingen met zich meebrengen en soms weet je niet of je dat wel aankunt. Maar de hoop die Jezus bood, gold ook voor hen die op dat moment zelf niet konden hopen. Jezus sprak dus tot de menigte die zich had verzameld, tot de bedroefden, de hongerigen en degenen die wisten wat vervolging was. Wij mogen nu onze verbeelding gebruiken, en ook onze plaats innemen tussen de mensen aan de andere kant van de Jordaan en Jeruzalem. Omdat we er ook aan herinnerd moeten worden dat Gods weg altijd draait om vrede, barmhartigheid en gerechtigheid en nooit om het tegenovergestelde.

Nu is het Allerheiligen, we mogen ons herinneren dat dit ook blijkt uit de levensverhalen van veel heiligen. Hoe mijn en jouw leven er ook uitziet, hoe de wereld er ook uitziet, we hebben hoop nodig om te blijven geloven (in vrede, barmhartigheid en gerechtigheid). Vandaag, nu we ook diegenen herdenken die gestorven zijn en gemist worden, is de hoop op een leven dat we nu niet kunnen zien belangrijk. Het is zowel de hoop op een nieuw leven voor degenen onder ons die moeten leren leven zonder de

doden, als de hoop dat er een leven is dat groter is dan het leven op aarde, het leven dat de dood overwint.

Er is veel om over te praten en na te denken in het evangelie van vandaag. Er zijn veel belangrijke woorden, maar er zijn ook veel belangrijke dingen die niet met woorden gezegd worden. Ik begon mijn preek met de kleuters die ernaar verlangden om hun volwassene te zien. Hoe ze stonden te zoeken naar dat vertrouwde gezicht, die blik die hen vertelde dat je van mij bent, dat je bij mij hoort. De woorden van Jezus vandaag kunnen hoop geven en helpen ons vast te houden aan wat belangrijk is. Maar vóór de woorden ziet Jezus ons. Jezus zag, Jezus ziet, en ik denk dat wat in zijn ogen staat is: Ik ken jou, kom met mij mee, je hebt een thuis bij mij. Met dat als uitgangspunt is het gemakkelijker om het onbekende onder ogen te durven zien en moeilijke tijden aan te kunnen.

God ziet ons, waar we mee worstelen, waar we in uitgedaagd moeten worden en het goede dat we al doen. Samen zijn we geroepen om het pad van vrede te bewandelen, samen dragen we de hoop van het koninkrijk van de hemel. We sluiten af met woorden uit het gebed van de heilige Birgitta¹ - Heer toon mij de weg, en maak me bereid die te volgen.

Amen.

Elsa Westberg, priester

3. Diocesane livestreamvieringen

Iedere zondag en op de belangrijkste feestdagen wordt voor het aartsbisdom Utrecht een livestreamuitzending om 10.00 uur vanuit de kathedrale kerk te Utrecht verzorgd. Op de landelijke website van de OKKN www.OKKN.nl kunt u de link aanklikken.

4. Hoe wij vieren

In juni 2022 zijn alle coronamaatregelen die het kerkelijk leven beperkten vervallen. In de gemeentevergadering op 18 juni hebben we over manier van vieren in onze parochie het volgende afgesproken:

¹Birgitta van Zweden (ca. 1303 – 1373) was een Zweedse mystica, die wordt vereerd als heilige. Haar feestdag wordt gevierd op 23 juli. Birgitta stichtte de kloosterorden van de Birgittinessen en Birgittijnen, de orde van de Allerheiligste Zaligmaker.

Birgitta is bekend geworden door haar visioenen en boodschappen, aan haar geopenbaard door, naar haar overtuiging, de Heer zelf. Deze visioenen leggen een grote nadruk op het lijden van Christus en de "deelname" daaraan door de biddende gelovigen.

In Nederland zijn er nog Birgittinessen kloosters in Uden en Weert. In het altaar van onze parochiekerk in Hilversum bevindt zich een relik van de H. Birgitta.

1. Bij het uitwisselen van de vredegroet kan men elkaar met het geven van een hand, een hoofdknik of een lichte buiging “vrede” wensen.
2. De heilige communie wordt in een kring onder twee gedaanten uitgereikt. De hostie wordt door de priester uitgereikt. De kelk wordt door een assistent vastgehouden; men kan uit de kelk drinken of de hostie in de wijn dopen.

Wietse van der Velde, pastoor

5. De ‘thuiscollecte’

U kent allemaal dit zinnetje uit de afkondigingen: *“De collecte tijdens het offertorium is bestemd voor het mogelijk maken van onze vieringen”...* Onze vieringen zijn gelukkig hervat, maar nog niet iedereen durft het aan naar de kerk te komen of men is om andere redenen verhinderd de viering bij te wonen. En toch gaan de kosten gewoon door. Het Bisschoppelijk Bureau herinnerde ons, juist vanwege die doorgaande kosten, de inkomsten uit de thuiscollecten daarom niet te vergeten. Terecht natuurlijk. Verschillende parochies hebben verschillende oplossingen. Wij stellen voor om het simpel te houden. En dat is dat u gewoon af en toe een bedrag overmaakt op de bekende bankrekening van de kerk.

Rekeningnummer van de parochie is:

NL12INGB0003941884 t.n.v. Oud-Katholieke parochie v.d. H. Martinus te Groningen,
onder vermelding van ‘thuiscollecte’.

Dan weet Christa wat de bestemming is. (Bijkomend voordeel van overmaken is ook nog dat het daarmee aftrekbaar is van de belastingen).

6. Veilige kerk

De OKKN hanteert een actief beleid om een veilige kerk te waarborgen. Alle informatie hierover is te vinden op de website: <https://oudkatholiek.nl/organisatie/veilige-kerk/>

7. Agenda vieringen en overige activiteiten

Vieringen in Groningen, parochiekerk van de H. Martinus, Witte de Withstraat 2:
vieringen iedere 1^e, 3^e en 5^e zondag van de maand om 11.00 uur.

Voor de vieringen met *Kerst, de Goede Week en Pasen* en eventuele andere bijzondere vieringen: zie de agenda in de parochiebrieven voorafgaande aan die dagen.

Zondag 19 november, 11.00 uur – eucharistieviering, 25^e zondag na Pinksteren

Zondag 3 december, 11.00 uur – eucharistieviering, eerste zondag van de Advent

Zondag 17 december, 11.00 uur – eucharistieviering, derde zondag van de Advent

Zondag 24 december, 21.00 uur – Kerstnacht mis

Zondag 31 december, 11.00 uur – zondag na Kerstmis

Vieringen Grace Church (van de Anglicaanse gemeenschap):

iedere 2^e en 4^e zondag van de maand om 10.30 uur in onze kerk.

Eucharistievieringen Friesland, Caeciliakerk, Tsjerkepaed 26, 9081 AT Lekkum.

Iedere eerste zaterdag van de maand om 19.00 uur

8. Contact

Oud-Katholieke parochie van St. Martinus te Groningen

deservitor (waarnemend *pastoor*):

can. drs. Wietse van der Velde,

Jan R. Stuustraat F8,

9663 SE Nieuwe Pekela

tel. 0597 221080/06 481 99 493

secretaris

mevr. Renée Lokman

mail: secretaris@groningen.okkn.nl

contactpersoon Friesland:

dhr. Pieter van Hes

mail: ptvhes@xs4all.nl

